

Recenzja książki Anny Konarzewskiej *Być (nie)zwykłym wychowawcą. Scenariusze lekcji wychowawczych dla uczniów klas starszych szkoły podstawowej oraz szkół ponadpodstawowych*

Warszawska Firma Wydawnicza, Warszawa 2019, 217 stron

Anna Konarzewska, autorka książki *Być (nie)zwykłym wychowawcą*, podjęła się niełatwego zadania. Jest tutorem zarówno dla doświadczonych nauczycieli, jak też dla nowicjuszy, którzy próbują i mierzą swe siły w pracy wychowawcy. Ułatwia, zachęca, przedstawia i promuje w przemyślany sposób, jak edukować młodych ludzi, prowadząc wyjątkową godzinę wychowawczą.

Książka liczy 217 stron. Uwagę zwraca estetyczna szata graficzna, już ilustracja na okładce intryguje, uwalniając naszą interpretację co do relacji uczeń–nauczyciel. Zachęca do zajrzenia do środka. Zaskakuje rzadko dziś spotykanym papierem kredowym, załączonymi barwnymi fotografiami do scenariuszy, których nie znajdziemy w żadnej tego typu publikacji, oraz kolorowymi nowatorskimi ilustracjami autorstwa: Sylwii Oszczyk, Mateusza Łyska, Magdaleny Budy i Vitii Hoffmann.

Wytrawny czytelnik, jakim jest zapewne doświadczony nauczyciel, od razu przystąpi do wykorzystania scenariuszy zajęć w swojej pracy wychowawczej, a nowicjusz doceni bardzo dokładne omówienie, przygotowanie oraz każdorazowe wprowadzenie w temat poruszanego problemu.

Tytuł książki oddaje dobrze formalną jej zawartość. Autorka zainspirowana efektem Pigmaliona i Golema oraz twórczością i działalnością Janusza Korczaka tworzy punkt wyjścia do podmiotowego traktowania uczniów i osiąga swój cel. Czytelnik już

---

* Jasmina Al-Douri – mgr Katedry Edukacji Artystycznej Wydziału Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego, doktorantka Instytutu Pedagogiki, Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego.

na wstępie poznaje krok po kroku wszystkie etapy zdobycia trudnego szczytu, jakim jest miano (nie)zwykłego wychowawcy.

Publikacja ma charakter poradnika. Podzielona jest na pięć części, z których każda tworzy odrębną całość. Artykuły wprowadzają w świat psychologii i edukacji. Autorka skłania do refleksji i zachęca do przemyśleń, na co współcześni pedagodzy winni zwracać uwagę.

Integracja młodych ludzi, kształcenie kompetencji miękkich czy problemy współczesnego świata to obszary, które są poruszane i bardzo dokładnie opisane do wykorzystania w pracy podczas lekcji wychowawczych. Różnorodność tematyczna to atut tej publikacji – poradnika.

W pierwszym rozdziale, który jest wstępem, autorka uchyla drzwi i kreśli współczesną sylwetkę nauczyciela wychowawcy w kontekście i na podbudowie filozofii i myśli Janusza Korczaka. W kolejnym intryguje pytaniami o inny rodzaj szacunku oraz o sposób uzyskania autorytetu czy motywacji wśród uczniów. Dalej na układ treści składają się dokładnie przemyślane różnorodne obszary zagadnień, uporządkowane tak, by wprowadzić w meandry problematyki współczesnego świata.

Scenariusze zajęć tworzą kompendium wiedzy nauczyciela wychowawcy. Są bogate w metody aktywizujące uczniów oraz zawierają bardzo dokładnie przedstawione środki dydaktyczne, które podnoszą i podkreślają motywację młodych ludzi do pracy podczas zajęć. Przebieg lekcji jest tak przedstawiony, że nikt nie będzie miał problemu z realizacją określonego tematu. Autorka zadbała o każdy szczegół oraz o wnioski końcowe. Nauczyciel nie tylko na poszczególnym poziomie awansu zawodowego, ale także nowicjusz mają przed sobą bogactwo możliwości do wykorzystania w treningu umiejętności społecznych, wszystko zawarte w jednej zwartej publikacji.

Można mieć zastrzeżenia co do proponowanego przez autorkę czasu prowadzenia określonych tematów. Rzeczywistość szkolna rzadko daje możliwość realizacji dwugodzinnego bloku zajęć wychowawczych, czyli 2 x 45 minut. Godzina wychowawcza jest czasami wykorzystywana przez nauczycieli jako dodatkowy czas poświęcony swojemu przedmiotowi w związku z realizacją podstawy programowej, chociaż jest to niezgodne z prawem.

Na szczególną uwagę zasługują scenariusze dla rodziców, „by odważyli się mówić”, oraz kolorowe karty do wykorzystania przez czytelnika. Szkoda tylko, że nie można ich użyć bezpośrednio w pracy.

Publikacja powinna zwrócić uwagę i zainteresować pedagogów, psychologów i terapeutów. Sądzę, że sięgną po nią jednostki twórcze, kreatywnie działające w nowoczesnej szkole. Może ona stanowić główne i niezastąpione kompendium wiedzy oraz być inspiracją dla wielu osób działających w pokrewnych dziedzinach.

To pierwsza tego rodzaju publikacja przeznaczona dla praktyków, która swoją zawartością nie tylko zaskoczy, ale i w efekcie sprosta oczekiwaniom młodzieży, jak również zainspiruje do nowatorskich działań w przestrzeni szkolnej nie tylko nauczycieli i wychowawców. Godna polecenia.